

15x15 crossword puzzle grid with numbers 1-103 indicating starting positions for words.

מאונך:

- 1. ירק המשמש למאכל; 2. ישן; 3. שוטר-חרש; 4. סופו של טוב; 6. מצבת זיכרון; 7. זכר בזאן; 8. מטבע יפאני; 9. תרגיליסדר המושם (ר"ת); 12. מלאך; 15. גבה וזקוף; 16. מערה קטנה; 17. שלל אפשרות מראש; 19. מוכר; 20. מרחם; 21. גלימה עליונה; 23. מרגן; 24. חודש בשנה העיברית; 26. אתר; 27. תן! 29. נוכח; 30. צוחק קלות; 33. מחשבה; 34. קורה עבה; 36. ריקוד; 37. טרמינל; 40. עולו; 41. יד; 44. מש אבת הגוף; 46. מתגורר; 47. יבשה מוקפת מים; 49. פנים; 50. ספינת המיזר; 53. השקפה; 54. ררווה; 55. מפליג; 56. מחיית-יער; 58. כיסא-כבוד; 59. דרך צרה; 60. שמן משובח; 62. שיר ל- 63. בגימטריה; תריסר; 66. מושב בארץ; 68. גרמי השמיים; 71. בוך; 74. שוד; 76. מחוספס; 77. ירק-גינה; 79. גוף; 81. הווייה; 83. מגילולי הארבה; 84. שעה קצרה וקשה; 86. רטוב במיקצת; 89. מפלמים; 91. ציר הדלת; 93. גללים; 95. מעדנות; 96. מינחה; 98. מסייר; 100. שופט; 101. זועף; 102. קול הפרה.

מאוזן:

- 1. יבולים; 5. יישוב ליד ירושלים; 10. נישא; 11. בהשאלה; מרכז; 13. מסע פיק; 14. דגל; 15. אפס כוח; 16. מטע גפנים; 18. דורון; 20. מבני נוח; 21. מודה; 22. מטיעות הכנסת; 24. נחל בעמק יזרעאל; 25. ירביץ; 26. מלמד; 28. גחלים לוחשות; 30. טבע; 31. לא גדול; 32. השתקוקו; 34. פיטפטים; 35. מרחץ תורכי; 38. סיום; 39. בת-קול; 41. בילבד; 42. שמש; 43. מנעול פסגה; 44. רקה; 47. מילת-בריה; 48. יום המנוחה המסורתית; 50. שימחה; 51. מונח בתורת החשמל; 52. נוזל החיים; 54. גרר; 57. ראפיה; 61. קוסם; 62. אטורים; 64. ישיש; 65. פיסגה; 66. תנועת-מים בים; 67. בתוכם; 69. נאה מאד; 70. מפתח; 72. טיפה; 74. ירק המשמש למאכל; 75. ליגלוג עמוק; 77. מעד; 78. ראש-לישכה (ר"ת); 80. מכלי המיטבח; 82. מן הר גפיים; 84. זאת; 85. מין מס; 87. מופע, באנגלית; 88. חיצוניות; 90. טול! 92. תבואה; 94. שעה מאוחרת בלילה; 95. עצם כפה; 97. שם דורכים את היין; 99. נצח; 101. מיתן; 102. שאין נשמה באפו; 103. מלבבת; 104. מצב שאין בו חולי.

סעיד, אויב, אחי!

המשך מעמוד 20)
"מי זה היה? אמרתי לו: "זה היה סעיד חמאמי, אחד האישים הבכירים באש"ף." האלוף נדהם. "כך אתם מדברים, סתם ככה, מארץ לארץ?"

אך מכל עשרות שיחותינו, פנים אל פנים ובטלפון, נחרתה בו זמנית יותר מכל חווייה אחת, שנמשכה במשך כל השנים - החווייה של ביתך.

דיברנו, בפגישתנו הראשונה, על הבית שנשטת ב-1948, ואתה בן 7. דיברת עליו בגעגועים. הסברת לי היכן הוא, בערך, ליד בית-הקברות המוסלמי ביפו. בדרך לבית-יוגן. (לא ידעת שבית-יוגן נקראת מזמן בתיים).

ביקשת שאשלח לך תצלום של הבית, המכיל את האושר של ילדותך. שירטטנו מפות. הלכתי לחפש את ביתך, את ביתו של עאדל חמאמי, חבר עיריית יפו. הערבים הזקנים, ששרדו ביפו, הששו לגלות לי את המקום. הם חשבו שהיהודי זומם מזימות. איתרתי בית, שלהתי לך צילום - ואתה אמרתי לי, בטלפון: זה לא זה.

עשרות שעות ביליתי בחיפוש אחרי הבית, עשרות תצלומים של בתים שלחתי לך. ובכל פעם, בכל שיחה: לא, אין זה הבית. לא גיליתי אותו. הלכת לעולמך, מבלי לראותו שוב, אף בתמונה. צילמו של הבית ריחה עלינו. ציירה שד הטרגדיה הפלסטינית, ציירו של הפיכסוך.

ע לי להתנצל לפניך, סעיד. אמנם, מעולם לא הטלתי ספק בכנותך. אך מדי פעם הייתי חייב לבדוק אותה מחדש. יצחק רבין אמר לי, באחת השיחות שבהן סיפרתי לו על מגעינו: "הם מנצלים אותך. חמאמי הוא מכשיר כדי לאחו את עיניכם. הם רוצים להשיג בעזרתכם, לגיטימציה בינלאומית."

אותה דיעה הושמעה באוזני שוב ושוב, גם מפי כמה מן הכסילים המופיעים אצלנו כ, "מומחים", הממלאים בפיטפטיהם את כל-התיקשות והסימפוזיונים הבינלאומיים. התמודדתי עם אפשרות זו ברצינות. בדקתי אותה בכלי ההיגיון. הוכחתי לבעלי שיחי שהגירסה הזאת מגוחכת בעליל. שהרי לא אתה הפצרת בי לפרסם את מגעינו, אלא להיפך. אני הפצרתי בך. אמרתי לך, שוב ושוב, שפירסום עצם קיומם של מגעים בין אישי אש"ף ופטריוטים ישראלים עשוי להשפיע על דעת-הקהל בישראל. לשנות את העמדה הציבורית כלפי הפיתרון הפלסטיני, ואילו אתה אמרת שוב ושוב: "המתן! האור בסבלנות! יבוא היום! עדיין אין השעה כשרה! יש להכין את דעת-הקהל שלנו!"

אמרתי לך שאני מספר לראש-הממשלה ולכמה אישים בכירים אחרים על שיחותינו, וכי הדבר עלול לדלוף לעיתונות. מה אעשה במיקרה כזה? השבת: "אל תאשר ואל תכחיש. הגד שאין תגובה."

נהגתי כך, כאשר דלפו רמזים על פגיי שותינו לעיתוני ישראל. טילפנת לי ר אמרת: "אנחנו לא זקוקים לזה. זה לא טוב. אנא, זכור שכל מילה הנכתבת אצלכם, נקראת אצלנו בעין!" כל זה סותר את הגירסה כאילו רציתם להשיג, באמצעות מגעים אלה, לגיטימציה בינלאומית. איזו רציתם בכך, היית אתה תובע פירי פום. היית מודליף, מפרסם קומז' ניקאטים.

אך לא הייתי זקוק להוכחות הגיוניות אלה. כנותו של אדם נתפסת בדרך האיני טואיזיה. מעולם לא היה בלבי אף שמץ של ספק בכנותך המוחלטת. השבוע הוכחת את כנותך בדמך. רוציך האמינו לך, כשם שהאמינו תי לך אני.

האם כל זה היה לשווא? האם הקורבן לחינם? האם נבשדנו? שאלה נוראה, שאין להתחמק ממנה. היא מחייבת תשובה כנה. בודדאי, לא הצלחנו כמה שרצינו להשיג. לא הצלחת לשכנע את חבריך לעשות את המעשה האחד, הגדול, הדרמאטי, שהיה משנה בן-רגע את יחסו של הציבור

הישראלי אל שאיפות עמך. כאשר הטפתי לך על הצורך במעשה כזה - והרי לא הייתה לנו אף שיחה אחת. שבה לא הטפתי לך! - לא העליתי עדיין על דעתי מעשה כמו ביקורו של אנוואר אל-סאדאת בירושלים. אך משהו מעין זה עמד לנגד עיני, משהו שיבוא מצידיכם.

הסברת לי ארוכות מדוע זה קשה, מהן הבעיות, היכן המיכשולים. למדתי ממך הרבה, סעיד. מעטים האנשים שבה הרבה למדתי מהם. הוכחת לי שאש"ף מתקדם באיטיות, אך בהתמדה, בדרך לשלום. לאט מדי, מאוחר מדי.

ואילו אני לא הצלחתי להביא לך את הדבר שהשתוקקו לו: החלטת של ממשלת ישראל להכיר בוכותכם לעצמאות לאומית, תמורת הכרתכם. במדינתנו. העברת לי כמה פעמים מסר על מנהיגך, ברבר נכונותם להכיר בישראל דה-פאקטו. תמורת הזמנת אש"ף לוועידת-ז'נבה. ביקשת ממני להעביר מסר זה לראש-הממשלה, יצחק רבין. עשיתי זאת. אך לא הצלחתי לשכנעו לשנות את עמדת ממשלתו.

יתכן כי בשישנוני זה עקה דך בחיך.

אילו נהגה ישראל כפי שביקשנו, אילו קיבלה לפחות את נוסחת אהרון יריב ("לא נכיר באש"ף אלא אם כן יכיר ביש"ף ראל, יכריז על נכונותו לכרות שלום עימה ויפסיק את מעשיה-האיבה") - כי אז הייתה המחנה שלך באש"ף מתגבר, חזית-הסירוב הייתה מאבדת את מקורות כוחה, ואיש לא היה מעז לפגוע בך. נכשלת.

בכל זאת, השגנו לא מעט. היית מודע לך, גם כאשר החלה ההתמששות, לא לשווא הסתכנו. לא לשווא שילמנו את המחיר ששילמנו. אנחנו נו את המחיר הקטן שלנו, אתה את המחיר העדיף.

לא סתמנו את התהום בין שני עמינו. אך הנחנו, לפחות, גשר-הכלים רעוע מעליה.

אחרי פגישותינו הראשונות פירסמת, בי מארס 1975, את תוכנית-השלום הגדולה שלך. היא תישכח. דורות ילמדו אותה. במדינה הפלסטינית שתקום, ילדים ילמדו על אודותיה בשיעורי-ההיסטוריה.

כעבור כמה חודשים אמרת לי: המחנה המציאותי מתגבר אצלנו. יודעים עליך ועל חבריך. הגיע הזמן להקים כתובת ישראלית רשמית, שתיציג עמדות אלה, ושנוכל לקיים עימה מגעים רשמיים.

כך קמה החוועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני. אתה תרמת להקמתה יותר מכל אדם אחר. היית לך חלק מכריע בהחלטת אש"ף לקיים עימה את המגעים הרשמיים, שהתפרסמו לאחר מכן בשם "שיחות פאריס" - למרות שאחיה לא השתתפת בהן מעולם (בניגוד לדיעותי, ההבל שפורסמו השבוע על-ידי "מומחים", שאין להם מושג על מה שהם מדברים).

המעשה הגדול שלך, בשלב מכריע, היווה כיבדת-דרך חיונית בנתיב אל השלום. לולא ההעזה הנפשית שלך, ושל אותם שהלכו בעיקבותיך, האם היה אנוואר אל-סאדאת מעלה על דעתו לעלות על דרך חדשה? האם היה חושב על ביקורו ההיסטורי בירושלים, לולא ידע כי אישים בכירים באש"ף כבר קיימו מגעים עם ישראלים, וכי העולם הערבי קיבל זאת ברצון?

קשה לרכב של חלוצים. קשה וכפויית-טובה. לעיתים קרובות, התורה היחידה היא סבין בחזה, בדרך בלב. אך הם המזויזים את גלי גני ההיסטוריה.

תה בירכת, בליבך, על יוזמת אל-סאדאת. אמרת זאת בשיחות פרטיות אך ידעת גם שטמונה בה סכנה נוראה לך ולחבריך. היית מודע לסכנה של התמוטי טות מן הרגע שבו עליה מנחם כנון לשילטון. הרגשת כי קיצוניות מדי ירדה קיצוניות, שהקרקע מתחילה להישמט מתחת רגליו של המחנה הפלסטיני המתון. שהעם הפלסטיני נני כולו, עז שושנה וחצי מיזיון בניו, עזו לפזר לזרועות התיכפוכ, הייאוש, האלימות, הטרור.